

Dernek Başkanından

Saygıdeğer meslektaşlarımız;

Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği Bülteni'nin 14. Sayısında da birlikteyiz. 2016 yılı ilk dönemini mesleğimiz ve Dernek faaliyetlerimiz açısından sizlerle kısaca paylaşmak değerlendirmek istiyorum. Mesleğimiz açısından önemli bir gün olan "Dünya Veteriner Hekimleri Günü" bu yıl da 30 Nisan da kutlandı. Ana Tema olarak "Tek Sağlık Konsepti ve Sürekli Eğitim Kavramı"nın seçildiği Gün; ülkemizde meslek örgütlerimiz tarafından ve Türk Veteriner Hekimleri Birliği tarafından farklı etkinliklerle kutlandı. Bu kapsamda Ankara'da gerçekleştirilen Tören Programında bu konuyu işleyecek bir Panel düzenlendi. Panelistler arasında Dernek Genel Sekreterimiz Doç.Dr. Begüm Yurdakök Dikmen de yer aldı; Panel kapsamında yaptığı Sunu Bültenimiz içerisinde de Makale olarak sizlere sunuldu. Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği olarak; meslektaşlarımızın bu anlamlı gününü kutluyor; mesleğimiz ve ülkemize olumlu katkılar sağlamasını temenni ediyoruz.

Değerli meslektaşlarım bu Dönem içerisinde Dernek olarak yaptığımız önemli bir Faaliyet; Kırıkkale Üniversitesi Kampüsündeki Ağaçlandırma çalışmamız oldu. Rektörlük makamının da oluru ile bu Kampüs içerisinde bizlere ayrılan alana, her üyemiz için bir ağaç olacak şekilde yaklaşık 150 Çam Fidanı dikildi. Sosyal anlamda da Derneğimiz için önemli bir faaliyet oldu. Bu vesileyle emeği geçenlere, destek olanlara ayrıca teşekkür ediyorum.

Bu Dönemde sevindiğimiz olaylardan birisi de Derneğimiz Üyesi Prof.Dr. Abdurrahman Aksoy'a "The International Basel Declaration Society" tarafından verilen "The Award for Education in Animal Research" ödülü olmuştur. Sayın Aksoy'u bu başarısından dolayı Tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz.

Amerikan Toksikoloji Derneği (SOT-Society of Toxicology) tarafından organize edilen SOT-2016 (55. Yıllık Toksikoloji Kongresi-54th Annual Meeting and ToxExpo) Kongresi 13-17 Mart 2016 tarihleri arasında New Orleans, Louisiana, Amerika Birleşik Devletleri'nde gerçekleştirildi. Toksikoloji Alanında en büyük kongre olan ve bu sene 6843 üzerinde kişinin katılımı ile tamamlanan SOT 2016'ya Dernek Genel Sekreteri Doç.Dr. Begüm Yurdakök Dikmen ile Anabilim dalımız Öğretim Üyesi Prof.Dr. Ayhan Filazi katılım sağladılar.

Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı ile ortaklaşa düzenleyeceğimiz "5.Ulusal Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Kongresi"nin hazırlıkları tüm hızıyla devam ediyor. 1-4 Eylül 2016 tarihlerinde Bursa'da gerçekleştirilecek olan Kongremizde tüm meslektaşlarımızla birlikte olmayı ümit ediyoruz.

Bütün bu düşüncelerle hepimize saygılarımı sunar; çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Prof.Dr. Ender YARSAN
Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği Başkanı

15 Temmuz 2016 tarihinde Yüce Milletimizin iradesine karşı düzenlenen ve demokrasi tarihimize kara bir leke olarak geçen bu kalkışmayı şiddet ve nefretle kınıyor; bu hain kalkışma girişimi sırasında hayatını kaybeden "Demokrasi Şehitlerimize" Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyoruz.

Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği Hatıra Ormanı

Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği olarak Kırıkkale Üniversitesi Kampüsünde; 12 Mayıs 2016 tarihinde "her üyemize bir ağaç" olacak şekilde üyelerimiz adına 150 adet çam dikerek "Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği Hatıra Ormanı" oluşturulmuştur. Bu süreçte emeği geçenlere, katkı sağlayanlara ve destek olanlara Derneğimiz adına teşekkür ederiz.

İçindekiler

VFTD Hatıra Ormanı	1
Anabilim Dallarımızı Tanıyalım	2
Uluslararası Ölçekte Veteriner Hekimlik Eğitimi	3
Haberler	7
Bilimsel Etkinlikler	8
Dernek Üyeliği	8

ANABİLİM DALLARIMIZI TANIYALIM

Ülkemizdeki Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dallarını kuruluş yıllarına göre tanımaya devam ediyoruz. Bu sayımızda da Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı'na yer verilmiştir.

KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ VETERİNER FAKÜLTESİ FARMAKOLOJİ ve TOKSİKOLOJİ ANABİLİM DALI

Kırıkkale Üniversitesi 3837 sayılı Kanun uyarınca dört fakülteli (Fen-Edebiyat, Veteriner Fakültesi, Mühendislik, İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri) olarak 1992 yılında kurulmuştur. Bu fakültelerden biri olan Veteriner Fakültesi, 1998-1999 Eğitim-Öğretim yılında faaliyete geçmiştir.

Anabilim Dalı Genel Bilgiler

Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalında 1 Profösör (Prof.Dr. Dinç EŞSİZ, Anabilim Dalı Başkanı), 1 Doçent (Doç.Dr. Ebru YILDIRIM), 1 Yardımcı Doçent (Yrd.Doç.Dr. Hüsamettin EKİCİ) ve 1 Araştırma Görevlisi (Araş.Gör. Enes GÜNCÜM) görev yapmaktadır. Anabilim Dalında lisans eğitimi kapsamında öğrencilere, Farmakoloji I (3. Sınıf), Farmakoloji II (3. Sınıf), Toksikoloji (5.Sınıf), Toksikoloji ve Farmakoloji (5.Sınıf İntörn) dersleri zorunlu ve Klinik Farmakoloji (3. Sınıf), Çevre Kirliliğinin Canlılar Üzerine Etkisi (Üniversite geneli) seçmeli ders olarak verilmektedir.

Anabilim Dalında Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans ve Doktora Programı ile Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü arasında yürütülen ortak program kapsamında Farmakoloji ve Toksikoloji alanlarıyla ilgili teorik ve pratik dersler verilmektedir. Bu kapsamda 2 doktora ve 13 yüksek lisans öğrencisi lisansüstü eğitime devam etmektedir.

Anabilim Dalı Öğretim Üyelerinin yürüttüğü ve yardımcı araştırmacı olarak görev aldıkları tamamlanmamış 2 TÜBİTAK projesi, tamamlanmış 7 TÜBİTAK projesi, 1 TAGEM projesi, 1 AB Projesi, 1 DPT, 17 tamamlanmış ve 7 devam eden Üniversite Bilimsel Araştırma Projeleri Birimince destekli proje bulunmaktadır. Ayrıca Anabilim Dalı Öğretim Üyelerinin WEB of SCIENCE'da taranan 70 adet araştırma makalesi bulunmaktadır.

Anabilim dalında kanser araştırmaları, oksidatif stres ve lipid peroksidasyon, farmakodinami, farmakokinetik, biyo-

eşdeğerlilik, gıda ve yemlerde kalıntı analizlerine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Anabilim Dalı Laboratuvarları

Anabilim dalı laboratuvarlarında İzole organ sistemi, UV-VIS Spektrofotometre, ELISA, santrifüj, homojenizatör, çeker ocak, distile su cihazı, pH metre, hassas terazi, çalkalamalı su banyosu, rota rot, hot plate, Tail flick gibi cihazlar yanında, çalışmaların yürütülebileceği temel laboratuvar ekipmanları bulunmaktadır.

Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri

Prof.Dr. Dinç EŞSİZ

1975 Kars doğumludur. Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nden 1993 yılında mezun olmuştur. 2004 yılında Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı'nda doktorasını tamamlamış, 2008 yılında Yardımcı Doçent, 2010 yılında Doçent, 2015 yılında ise Profesör ünvanını almıştır. 2005-2012 yılları arasında Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesinde Öğretim Üyesi olarak görev yapmıştır. 2013 yılından itibaren Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı Başkanlığı görevini sürdürmektedir. Evli ve iki çocuk babasıdır.

İletişim Tel: 0318 357 42 42/6555
E-posta: dincessiz@hotmail.com

Doç.Dr. Ebru YILDIRIM

12.09.1974 Ankara doğumludur. 1992 yılında Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi'ni kazanıp, 1997 yılında mezun olmuştur. Aynı yıl Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı'nda doktora eğitimine başlamış, 1998 yılında Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı'nda Araştırma Görevlisi kadrosuna atanmıştır. 2003 yılında doktora eğitimini tamamlamıştır. 2004 yılında Yardımcı Doçent kadrosuna atanmıştır. 2010-2013 yılları arası Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi Anabilim Dalı Başkanlığı, 2010-2015 yılları arası Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi Fakülte Yönetim Kurulu Üyeliği yapmıştır. 2012 yılından itibaren Kırıkkale Üniversitesi Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi Üyeliği, 2013 yılından itibaren ise Kırıkkale Üniversitesi Kızılırmak Araştırma ve Uygulama Merkezi Yönetim Kurulu Üyeliği yapmaktadır. 2015 yılında Doçent olmuştur. Halen Kırıkkale-

Yrd.Doç.Dr. Hüsamettin EKİCİ, Doç.Dr. Ebru YILDIRIM, Prof.Dr. Dinç EŞSİZ, Araş.Gör. Enes GÜNCÜM

le Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı'nda görevine devam etmektedir. Çok iyi derecede İngilizce bilmektedir. Evli ve 2 çocuk annesidir.

İletişim Tel: 0318 357 42 42/6556
E-posta: ebru32yildirim@gmail.com

Yrd.Doç.Dr. Hüsamettin EKİCİ

1981 Kırıkkale doğumludur. İlk, orta ve lise eğitimini Ankara'da tamamlamıştır. 1999 yılında girdiği Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesinden 2004 yılında mezun olmuştur. Aynı yıl Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesine araştırma görevlisi olarak atanmıştır. 2007 yılında 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 35. Maddesi gereği Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalında doktora eğitimine başlamış ve 2011 yılında doktora eğitimini tamamlamıştır, 2011 yılında Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesinde Dr.Araş. Gör. olarak göreve başlamış ve 2013 yılında aynı kuruma Yardımcı Doçent olarak atanmıştır. 2015 yılından itibaren Kırıkkale Üniversitesi Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Laboratuvarları Müdürlüğü İn vivo Toksikite Laboratuvarı Sorumlusu olarak da görev yapmaktadır. Evli ve bir çocuk babasıdır.

İletişim: Tel. 0318 357 42 42/6557
E-posta: hekici@kku.edu.tr

Araş.Gör. Enes GÜNCÜM

İstanbul doğumludur. 2010 yılında İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nden mezun olmuştur. Farmakoloji ve

Toksikoloji Anabilim Dalı'nda 2011 yılında başladığı doktora eğitimine halen devam etmektedir. 2012 yılından beri Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalında Araştırma Görevlisi olarak görev yapmaktadır.

İletişim: Tel. 0318 357 42 42/6558
E-posta: egunc@hotmail.com

Uluslararası Ölçekte Veteriner Hekimlik Eğitimi

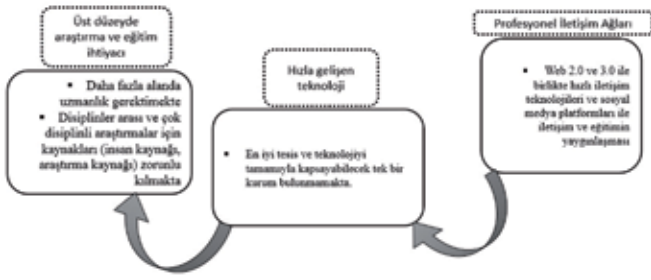
Doç.Dr. Begüm Yurdakök DİKMEN

Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı, Ankara.

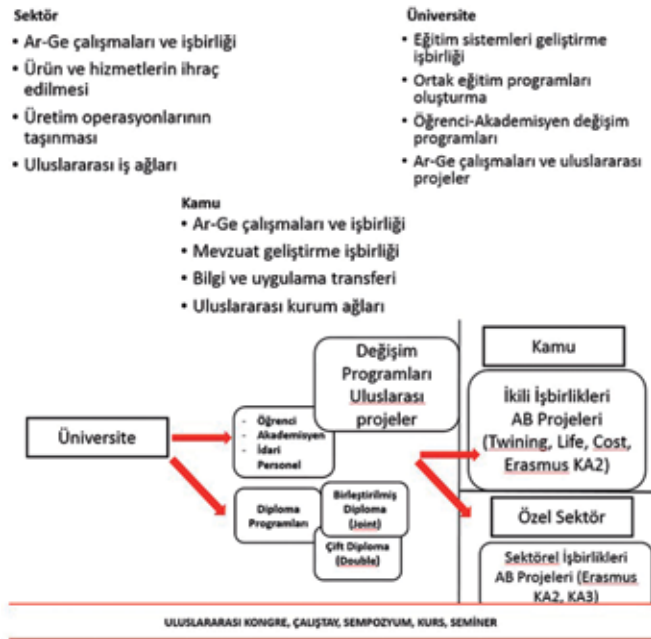
Uluslararasılaşma, veteriner hekimlik eğitiminin amaçlarına uygun eğitim, araştırma ve halk sağlığı hizmeti etkinliklerine uluslararası ve kültürlerarası boyut entegre etmesi süreci ve bu doğrultudaki sistematik ve sürdürülebilir çabalarıdır. Veteriner hekimlik eğitimi veren kurumlarda (üniversite, sürekli eğitim veren kamu ve diğer kuruluşlar) uluslararasılaşma ile tek bir merkeze bağımlı olmadan çoğulcu kurumsal işbirlikleri ve yeni profesyonel ilişki ağlarına imkân sağlanır (Şekil 1).

Veteriner hekimlik eğitimi veren kurumlarda (üniversite, sürekli eğitim veren kamu ve diğer kuruluşlar) tek bir merkeze bağımlı olmadan çoğulcu kurumsal işbirlikleri ve yeni profesyonel ilişki ağlarına imkân sağlanır (Şekil 2).

Şekil 1. Veteriner hekimlik eğitiminde uluslararasılaşma gereklileri.

Şekil 2. Üniversite-Kamu-Sektör ortaklığı ile uluslararasılaşma.

Veteriner Hekim Ünvanı

Veteriner hekim olabilmek için adayın veteriner hekimliği eğitimini tamamlayarak ilgili dereceyi başarılı olarak tamamlaması gerekir. Farklı ülkelerde lisans ve/veya yüksek lisans ile birlikte eğitim verilmesine göre alınan ünvanlar değişebilir. Bu dereceler (DVM, VMD, BVSc, BVMS, BVM, cand.med.vet) olabilir. Veteriner Hekimliği eğitimi genellikle Fakülte/Okul adı altında verilmektedir. ABD, Çin, Japonya, Güney Kore'de ise Kolej "College of Veterinary Medicine" ya da "School of Veterinary Medicine" gibi Okul adı altında verilmektedir. İtalya, Çin ve Japonya'nın bazı okullarında Departman (Bölüm) adı altında verilmektedir. Veteriner Hekimlik eğitimi belli konseptlerdeki Üniversitelerde (Yaşam Bilimleri-Life Sciences- Polonya, Ziraat Bilimleri-Agricultural Sciences- Çin, Veteriner ve Eczacılık Bilimleri-Veterinary and Pharmaceutical Sciences- Slovakya, Çek Cumhuriyeti) tek bir bölüm/departman/fakülte adı altında; ya da farklı fakültelerin birleştirilmesi ile verilebilmektedir (tıp bilimleri, ziraat ve veteriner bölümleri- Japonya, Polonya). ABD, Bangladeş, Kanada, Etiyopya, Macaristan, İran, Malezya, Nijerya, Pakistan, Filipinler, Güney Kore, Tayland, Tobago, Trinidad gibi ülkelerde "Doctor of Veterinary Medicine (DVM)" ünvanı verilir. ABD'de 4 yıllık DVM derecesi, önlisans olarak 4 yıllık bir eğitimi tamamlamanın ardından Veteriner Bilimler, Veteriner Hekim, Veteriner Hekimlik ve

Cerrahi bölümlerine göre 4 senelik "Bachelor of Veterinary Science, Bachelor of Veterinary Medicine or Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery" bir eğitimin sonrasında (Lise sonrası toplam 8 senelik eğitim) verilmektedir. İngiltere gibi veteriner hekimlik eğitiminde lisans düzeyini uygulayan ülkelerde 5 ya da 6 yıllık eğitim sonrasında öğrenciler "Bachelor of Veterinary Science" (doktora olmayan lisansüstü derece ile mezun olan ve ABD DVM sistemi ile eşit olan eğitim sistemi) "Bachelor of Veterinary Science" (BVSc or BVSc; Latin Baccalaureus Veterinariae Scientiae), "Bachelor of Veterinary Medicine" (BVetMed), veya "Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery", "Bachelor of Veterinary Medicine and Science" ("BVM&S" veya "BVMS"). Bu eğitim genellikle 5 senelik bir eğitimidir. 3 yıllık eğitimin tamamlanmasında n sonra BSc ünvanını, geri kalan 2 senelik eğitimi tamamlamalarından sonra BVSc ünvanını alırlar. Örneğin Bristol ve Liverpoolda "BVSc", Edinburgh'da BVM&S, Glasgowda BVMS, Nottingham da ise BVM, BVS ve BVMS dereceleri verilmektedir.

Yasal Dayanaklar ve Yeterlilikler

Veteriner hekimliği eğitiminin AB'e dayandığı ana iki direktif: 7 Eylül 2005 tarih ve 2005/36/EC - Mesleki yeterliliklerin düzenlenmesi ve tanınması hakkında kanun tasarı taslağı ve 20 Kasım 2013 tarih ve 2013/55/EU- 2005/36/EC ile 1024/2012 sayılı Uluslararası Pazar Bilgilendirme Sistemi yönetsel işbirliği kanununda değişiklik direktifidir. Bu direktiflerle mesleki yeterlilikler düzenlenmiş ve güvence altına alınmıştır. Lisans (6.düzye), Yüksek Lisans (7. düzey), Doktora (8. düzey) düzeyleri için Veteriner Hekimlik Temel Alan Yeterlilikleri Belirlenmiştir, ancak mesleki ağırlıklı yeterliliklere yönelik kısım mevzuat gereği uygulanamamaktadır. Mesleki Ağırlıklı Yeterlilikler veteriner hekimlik eğitim programı içerisinde farklı ülkelerde, farklı düzeylerde belirlenmiş olup, eğitimin her aşamasında öğrencinin bu yetkinlikleri sağlanarak öğrenim görmesine yönelik sistemler oluşturulmuştur. Standart eğitim çıktılarının bulunması, hedefe yönelik eğitimi (staj eğitiminde öğrencilerin öğrenim çıktılarının bu yeterliliklerle eşleştirilmesi ve ne kadarının tamamladığının kaydedilmesi) ve eğitim sürecinin kalitesini oldukça arttıracaktır. Hollanda Utrecht Üniversitesi'ne ait yazar tarafından çevrilen yeterliliklere ilişkin kısmın bir kısmı Şekil 3'de görülmektedir.

Ülkelerin OIE'nin ilk gün yeterliliklerine göre düzenlediği bu yeterlilikler ile birlikte yine mezuniyet için klinik beceriler yönünde mezuniyet öncesi alt sınırlar belirlenmiştir. ABD-Minnesota örneği Şekil 4'de gösterilmektedir.

İşveren, akademik itibar, eğitim ve araştırma faktörleri göz önünde bulundurularak yapılan QS 2016, dünya sıralamasına göre en iyi 10 veteriner fakültesinin 3'ü ABD (California Davis, Cornell, Pennsylvania), 3'ü İngiltere (Royal Veterinary College, Cambridge, Liverpool), 2'si diğer AB ülkeleri (Utrecht, Copenhagen) oluştururken listenin devamında Kanada (Guelph) Avustralya (Sydney) yer almaktadır. Bu üniversiteler, öğrencileri oldukça zor ve farklı aşamalardan oluşan değerlendirmelerle üniversiteye kabul etmektedir. Örneğin ABD'de GRE (Graduate Record Exam), Tıp Başvuru testi, İleri yerleşme testleri (Fizik/kimya), TOEFL testi, Transkript (Kolej) üzerinden değerlendirme yapılırken; İtalya'da 60 soruluk (genel bilgi, mantıksal düşünme, biyoloji, kimya, fizik ve matematik) test fakülteye kabulün %90'ını oluşturmaktadır, %10 ise diploma notu üzerinden değerlendirilmektedir. İtalya, Bologna Üniversitesi'nde ortalama 716 başvurudan, 108'i eğitim olanağına kavuşurken, Norveç'te 1000 başvurudan 70'i kabul edilmektedir. Ayrıca, çeşitli ülkelerde fakülte kabul komisyonu tarafından daha spesifik mülakatlar da yapılabilmektedir.

Web Tabanlı Öğrenme Ortamı Veteriner E-Öğrenme Sistemi Örnekleri

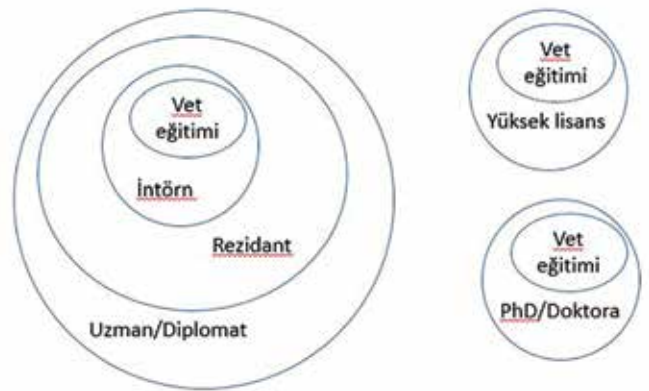
Sürekli eğitim ve eğitimin daimi bir parçası olarak web tabanlı öğrenme ortamları vazgeçilmezdir. Veteriner hekimlik alanında giderek uygulama/kullanımı artan bu platformlar arasında AB Yaşam Boyu Öğrenme tarafından desteklenen NOVICE: Network of Veterinarians in Continuing Education (Sürekli Eğitimdeki Veteriner Hekim Ağı) öne çıkmaktadır. NOVICE veteriner okullarında görevli akademisyenlerin kurduğu, bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğrenci-akademisyen arasında paylaşılmasını sağlayan bir AB destekli proje ürünü olarak hizmet vermektedir. Veteriner akademisyenlerle ortak çalışma ortamı, (Web 2.0 teknikleri kullanarak- bloglar, konulara yönelik tartışma platformları), akademisyen-sektör-öğrenciyi birbirine bağlayacak sosyal ağların oluşturulmasını, klinik beceri, iletişim becerileri, Twitter, bilgisayar eğitimi için ipucu ve fikir paylaşımlarının yapılması sağlanmıştır. Benzer şekilde farklı üniversitelerin (Cambridge, Utrecht, Glaskow, Nottingham gibi), yayınevlerinin (Elsevier, Manson publishing) ve web sitelerinin ortaklığı ile online veteriner anatomi müzesi (OVAM) çok büyük bir arşivi kullanıcılara sunmaktadır. Önemli portallar arasında Wikivet de (fakülte disiplin, sistem, tür ve öğrenme kaynaklarına göre sınıflandırılmış) milyonlarca kaynağın paylaşımını (podcast, video, çalışma kartları, web linkleri, makale/sunumlar) sağlamaktadır.

iclicker: Aktif öğrenme sistemleri için geliştirilen wireless modeldir. (Minnesota'da 2003'den beri başarıyla kullanılmaktadır). Öğrenciler eğitime başladıklarında bu cihazı almaktadır. Eğitim sisteminde benzer clicker (tıklama) yöntemlerinin kullanılması; öğrencinin derse ilgisinin artması, öğrencinin dersi anlama durumunun eş zamanlı öğrenilebilmesi (quiz, vaka çalışmaları gibi), öğretim üyelerinin aktif öğrenmeye ilgisinin artmasını sağlamaktadır. Dolaylı olarak öğrencinin devam durumu tespiti, başarı puanına katkı, meslektaşlarının yanında yanlış cevap verme korkusunun yenilmesi gibi pek çok kazanımları bulunmaktadır.

Mezuniyet Sonrası Uzmanlaşma

Avrupa Veteriner Uzmanlık Kurulu (European Board of Veterinary Specialization), 1990 yılında 86/365/EEC direktifine uygun olarak kurulmuş olup; günümüzde bu kurul tarafından onaylanan 25 veteriner uzmanlık koleji bulunmaktadır (Farmakoloji ve Toksikoloji, Laboratuvar Hayvanları, Reprodüksiyon, Nöroloji gibi). Benzer şekilde ABD'de ise Amerikan Veteriner Uzmanlık Kurulu tarafından onaylı 22 AVMA veteriner uzmanlık organizasyonu tarafından 40 ayrı uzmanlık eğitimi verilmektedir (Toksikoloji, Diş, Oftalmoloji, Acil gibi). Kolejlere eğitime kabul ise alanlara göre değişmektedir. Rezidant: Lisansüstü eğitimin içerisinde yer alır. Klinik /uygulamalı bölümlerde uygulanır. Öğrenciler uygulama hastanesinde çalışır (vaka takibi ve lisans öğrencilerini süpervize etme- kontrollü olarak), ayrıca geri kalan %25lik vaktini seminer, araştırma ve diğer uygulamalara ayırabilir. Öğrenci direkt ya da indirekt olarak konu alanında uzmanlık belgesine sahip veteriner hekimin yanında çalışır. Bu program bazı üniversitelerde intörnlik eğitiminin içerisinde verilebilmektedir. Bazı ülkeler ve bölümlerde rezidant programını tamamlayanlar yüksek lisans derecesine sahip olur. Rezidant olabilmek için hem fakülte mezunu hem de bir senelik intörnlik ya da eşdeğer pratik eğitim almış olması beklenir. Rezisanslık 2-3 yıl arasına değişmektedir. Diplomat: Veteriner uzmanlık alanlarında 4-8 yıllık bir eğitim sonrasında uzmanlaşan veteriner hekime "diplomat" denilir. Yaklaşık 3 yıllık süren rezidantlık süreci sonrasında 1-5 yıllık süreci kapsar. Uygun sayıda/çeşitlilikte vakasının,

alanında yayınlarının olmasının yanı sıra ilgili kolejler tarafından sözlü sınava/ ya da değerlendirmeye alınır. Diplomatlar hastalık araştırmalarında, en yeni tekniklerin geliştirilmesi/ uygulanmasında ve kendi uzmanlık alanlarında öncüdürler. Diplomatların sahada çalışan meslektaşlarına göre daha fazla sayıda vaka bakması, üst düzey bilgilerini öğrenciler ve veteriner hekimlerle paylaşması beklenir. AB'de diplomatlık, veteriner hekimlik programının tamamlanmasını takiben 4 yıllık bir süreci kapsar. Bu süreç ise intörnlik ve rezidantlık olmak üzere ikiye ayrılır. Intörnlik rezidantlığa başlamadan önceki 1 seneyi kapsamaktadır. En az 36 ay eğitim olması gerekir. Rezidantlık süreci içerisinde en az 24 ay EBVS diploması olan birinin danışmanlığında/gözetiminde çalışmalıdır. Rezidantlık programının tamamlanabilmesi için en yüksek süre 7 yıldır (Şekil 8).

Şekil 8. Mezuniyet sonrası uzmanlaşmada yer alan kavramlar.

Veteriner Hekimlikte Akreditasyon

Kurum veya Fakültenin gönüllü olarak çalışan, resmi olmasına rağmen ülkeler tarafından geçerliliği kabul edilmiş bir kurum tarafından standart ve kalitesinin tescillenmesidir. Veteriner hekimliği eğitim kurumlarında eğitimin standardize etmek ve iyileşmesi/gelişmesini desteklemek ve kalitenin artırılması sayesinde mezunların en azından OIE Birinci Gün Yeterliliklerini ve daha kapsamlı becerileri içeren donanıma sahip olmasını amaçlar (Şekil 9). Veteriner hekimlik eğitiminde akreditasyon veren kuruluşlar; RCVS (Royal College of Veterinary Surgeons), EAEVE/FVE (European Association of Establishments for Veterinary Education)/ Federation of Veterinarians of Europe, AVMA (American Veterinary Medical Association), ABVC (Australasian Veterinary Boards Council), VEDEK (Veteriner Hekimliği Eğitim Kurumları ve Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği, SAVC (South African Veterinary Council), AAVS (Asian Association of Veterinary Schools), CONEVET (El Consejo Nacional de Educación de la Medicina Veterinaria Zootecnia).

AVMA Standartlar	Yedek Standartlar	EAEVE Standartlar
• Organizasyon	Organizasyon Yapısı	1. Fakültenin Amacı ve Stratejisi
• Finans	Finans Durumu	2. Organizasyon
• Fiziksel Yapı/ Alet-Ekipman	Fakültenin Fikri Olanakları, Tez ve Ekipmanları	3. Birim
• Klinik Kaynaklar	Klinikler	4. Müfredat
• Kütüphane ve Bilgi Kaynakları	Kütüphane ve Bilgi Kaynakları	5. Eğitim Kalitesi ve Değerlendirme
• Altyapıları	Fakülte Yapısı ve Akademik Personel	6. Fakültenin Fikri Olanakları ve Ekipmanları
• Öğrenci	Öğrenciler	7. Hayvanlar ve Hayvanatı Kaynaklı Eğitim Materyalleri
• Fakülteye Kabul	Fakülte Programlarına Kabul Koşulları	8. Kütüphane ve Eğitim Kaynakları
• Müfredat	Eğitim Programı ve Ders Müfredatı	9. Öğrenciye Kabul ve Kayıt Koşulları
• Araştırma Programları	1. Araştırma Programları	10. Akademi ve İleri Derslik Personelleri
• Sonuçların Değerlendirmeleri	2. Sonuçların Değerlendirilmesi	11. Sınavlı Eğitim
		12. Mezuniyet Sonrası Eğitim
		13. Kurumsal Araştırma Olanakları

Şekil 9. Veteriner hekim eğitiminde farklı kuruluşlara göre akreditasyon standartları.

Sonuç

Eğitim ve araştırmada uluslararası standartlara erişmek, kaliteyi geliştirmek, ulusun ekonomik rekabet gücünü arttırmak, küresel iş pazarında rekabet edecek mezunlar yetiştirmek gibi nedenlerin yanında uluslararasılaşmanın en önemli gerekçesi Türk kültürünü yaymaktır. Ülkemize ve insanlığa yararlı, bilgi üreten, yetkin ve etkin bireyler yetiştirilmesi; kendi değerlerini daha çok sahiplenen, her koşula adapte olup çözüm üretebilen bireylerin zihnen/kalben özgür olması ile sağlanabilir. Ülkemiz koşulları ve VEDEK standartları göz önünde bulundurularak mezuniyet için tüm dallarda uygulama yeterliliklerinin alt kriterleri belirlenmeli ve mesleki alan yeterlilikleri olarak uygulanabilmelidir. Akreditasyon için standartların geliştirilmesi, farklı eğitim modellerinin değerlendirilmesi, sürekli eğitim, mezun takibi, web tabanlı uygulamalar gibi veteriner hekimliği eğitimine dair güncel ve önemli konuların akademisyenler tarafından çeşitli komisyon-komitelece sınırlanılmadan sürekli olarak tartışılabileceği platformların oluşturulması önemli bir ihtiyaçtır.

Kaynaklar

- Alma Mater Studiorum Università di Bologna Dipartimento di Scienze Mediche Veterinarie. (2014). Self Evaluation Report. http://www.eaeve.org/fileadmin/downloads/SER/Bologna_Stage_SER_2014.pdf.
- American Board of Veterinary Specialties. (2015). Definitions of Terms Applied to Veterinary Specialization. <https://www.avma.org/ProfessionalDevelopment/Education/Specialties/Pages/abvs-policies-viii.aspx>
- American Veterinary Medical Association. (2016). About. <http://www.avma.org/about/>
- AVMA. American Veterinary Medical Association. (2016). Veterinary education. <https://www.avma.org/ProfessionalDevelopment/Education/Pages/default.aspx>
- Barzansky B. (2004). Comparison of accreditation practices and standards of US schools of medicine and veterinary medicine. *J Vet Med Educ.* 31(2):120-5.
- Craven JA. (2009). Matching veterinary school accreditation to the global needs of the profession and global society. *Rev Sci Tech.* 28(2):847-54.
- Çetinsaya G (2014). Büyüme, Kalite, Uluslararasılaşma: Türkiye Yükseköğretimi İçin Bir Yol Haritası. S: 141-170. Yükseköğretim Kurulu Yayın No: 2014/2. Anadolu Üniversitesi Basım Müdürlüğü, Eskişehir
- Directive 2005/36/EC of The European Parliament and of the council of 7 September 2005 on the recognition of professional qualifications.
- Directive 2013/55/EU of The European Parliament and of the council of 20 November 2013 amending Directive 2005/36/EC on the recognition of professional qualifications and Regulation (EU) No 1024/2012 on administrative cooperation through the Internal Market Information System ('the IMI Regulation')
- EAEVE. The European Association of Establishments for Veterinary Education (EAEVE). (2016). <http://www.eaeve.org/about-eaeve/mission-and-objectives.html>.
- EBVS. European Board of Veterinary Specialization. (2016). Colleges. <http://ebvs.eu/>
- European school of veterinary postgraduate studies (2016). Certification. <http://www.esvps.org/home/>
- Fernandes TH. (2005). European veterinary education: a bridge to quality. *Vet J.* 169(2):210-215.
- French BC, Hird DW, Romano P, Hayes RH, Nijhof AM, Jongejan F, Mellor DJ, Singer RS, Fine AE, Gay JM, Davis RG, Conrad PA (2007). Virtual international experiences in veterinary medicine: an evaluation of students' attitudes toward computer-based learning. *Journal of Veterinary Medical Education*, 34(4): 502-509.
- Japan Veterinary Medical Association (2011). Overview of veterinary medicine in Japan. nichijyu.lin.jp/eng/Medicine_in_Japan2011.pdf
- Mesleki yeterlilik kurumu kanunu. 7/10/2006 tarih ve 26312 sayılı Resmî Gazete.
- Mesleki Yeterliliklerin Düzenlenmesi ve Tanınması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı. http://www.spo.org.tr/gene/1/bizden_detay.php?kod=40#.V5cJw0alTcs
- Norwegian School of Veterinary Science. (2014). Self Evaluation Report 1 Stage one. http://www.eaeve.org/fileadmin/downloads/SER/Oslo_Stage_SER_2014.pdf.
- Online Veterinary Anatomy Museum (2016). www.onlineveterinaryanatomy.net/
- South African Veterinary Council. (2016). Guideline for Veterinarians. <http://www.savc.org.za/>
- Talut Ç (2010). Türk yükseköğretiminin uluslararasılaşması. Erişim: <http://www.yok.gov.tr/documents/10348274/11050812>.
- Ulusal Ajans (2016). Bilgi Ortaklıkları. <http://www.ua.gov.tr/programlar/erasmus-program%C4%B1/merkezi-faaliyetler/bilgi-ortakliklar%C4%B1>
- Ulusal Ajans (2016). Sektörel Beceri Ortaklıkları. <http://www.ua.gov.tr/programlar/erasmus-program%C4%B1/merkezi-faaliyetler/bilgi-ortakliklar%C4%B1>
- VEDEK. Veteriner Hekimliği Eğitim Kurumları ve Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (2016). www.vedek.org.tr
- Vets-Net (2007). "Universities, Institutions, Colleges and Schools Awarding Veterinary Degrees." <http://www.vets-net.com/other/GlobalVetSchools.pdf>
- Wikipedia contributors. Veterinary education. Wikipedia, The Free Encyclopedia. (2016) https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Veterinary_education&oldid=712859876.
- WikiVet English (2016). <https://en.wikivet.net/>
- Zarco L. 2009. Current approaches to veterinary school accreditation in Latin America. *Rev Sci Tech.* 28(2):855-60.

HABERLER

Taziye

• Adnan Menderes Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Sayın Prof.Dr. Cavit KUM'un abisi Dr. Halit KUM; 11.07.2016 tarihinde vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet, Sayın Hocamıza ve yakınlarına baş sağlığı dileriz.

• Namık Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Sayın Yrd.Doç.Dr. Mustafa YİPEL'in babası Mustafa YİPEL; 24.07.2016 tarihinde vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet, Sayın Hocamıza ve yakınlarına baş sağlığı dileriz.

Yer Değişikliği

- Yrd.Doç.Dr. Mustafa YİPEL (Namık Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji AD, TEKİRDAĞ).
- Dr. Hidayet TUTUN (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji AD, BURDUR).

Görev Değişikliği

- Erciyes Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Sayın Prof.Dr. Gökhan ERASLAN, Anabilim Dalı Başkanlığı görevine atanmıştır.
- Afyon Kocatepe Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Sayın Prof.Dr. Yavuz Osman BİRDANE, Anabilim Dalı Başkanlığı görevine atanmıştır.
- Afyon Kocatepe Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Sayın Doç.Dr. Sinan İNCE, Deney Hayvanları Araştırma Uygulama Merkezi Müdürlüğü görevine atanmıştır.
- Namık Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Sayın Yrd.Doç.Dr. Nurullah ÖZDEMİR, Namık Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekan Yardımcılığı görevine atanmıştır.

Unvan Değişikliği

- Prof.Dr. Yavuz Osman BİRDANE (Afyon Kocatepe Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı, 2016).
- Doç.Dr. Fatma Şahindokuyucu KOCASARI (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı, 2016).
- Doç.Dr. Murat BOYACIOĞLU (Adnan Menderes Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı, 2016).
- Dr. Hidayet TUTUN (Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı, 2016).
- Dr. İbrahim Ozan TEKELİ (Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı, 2016).

Diğer Haberler

"The Award for Education in Animal Research" Ödülü

"The International Basel Declaration Society" tarafından verilen "The Award for Education in Animal Research"

ödülü bu yıl Derneğimiz Üyesi Sayın Prof.Dr. Abdurrahman AKSOY'a verilmiştir. Dernek Yönetim Kurulu olarak Sayın Hocamızı tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

Dünya Veteriner Hekimler Günü

Dünya Veteriner Hekimler Birliğinin, her yıl nisan ayının son cumartesi gününü "Dünya Veteriner Hekimler Günü" olarak kutlanmasını kararlaştırması ile birlikte 2000 yılından günümüze kadar kutlanan Dünya Veteriner Hekimler Günü, bu yıl 30 Nisan 2016 tarihinde yurdumuzun çeşitli bölgelerinde düzenlenen etkinlikler ile kutlanmıştır.

Bu vesileyle Dernek Yönetim Kurulu olarak tüm meslektaşlarımızın Dünya Veteriner Hekimler Günü'nü Kutlarız.

V. Ulusal Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Kongresi (01-04 Eylül 2016)

Değerli üyelerimiz kongremizin hazırlıkları hızla devam etmektedir. Henüz kayıt yaptırmayan üyelerimiz, kongreye ilişkin detaylı bilgiye “<http://vetpharmtox2016.org/>” adresinden ulaşabilirler.

Önemli Duyuru

Değerli üyelerimiz, Dernek Yönetim Kurulumuzun kararı ile 2017 yılından itibaren Bültenimiz elektronik ortamda çıkarılacaktır.

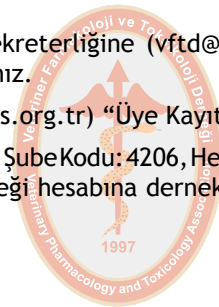
Bilimsel Etkinlikler

Etkinlik Adı	Tarih	Yeri	Web
V. Ulusal Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Kongresi	1-4 Eylül 2016	Bursa	vetpharmtox2016.org
EUROTOX 2016- 52 nd Congress of EUROTOX	4-7 Eylül 2016	Seville, İspanya	http://www.eurotox2016.com/
Safety Pharmacology Society 2016 Joint Meeting	18-21 Eylül 2016	Vancouver, Kanada	http://www.safetypharmacology.org/AM2016/index.asp
Cell & Gene Therapy Europe	21-22 Eylül 2016	Berlin, Almanya	http://www.cgteurope.com/
5 th Animal Health and Veterinary Medicine Congress	26-27 Eylül 2016	Valensiya, İspanya	http://animalhealth.conferenceseries.com/
ICONAN 2016 - International Conference on Nanomedicine and Nanobiotechnology	28-30 Eylül 2016	Paris, Fransa	http://premc.org/iconan2016/
4 th International BAU Drug Design Congress	13-15 Ekim 2016	İstanbul	http://baudrugdesign.com/
Uluslararası Biyoloji, Moleküler Biyoloji ve Genetik Araştırmaları Sempozyumu	14-15 Ekim 2016	Saraybosna, Bosna-Hersek	http://isgmbb16.finedev.ba/
6 th Global Summit on Toxicology and Applied Pharmacology	17-19 Ekim 2016	Houston, Teksas, ABD	http://toxicology.global-summit.com/
5. Uluslararası Muğla Arıcılık ve Çambalı Kongresi	1-5 Kasım 2016	Muğla	http://www.muglacongress.org
The XIV International Congress of Toxicology (ICTXIV)	6-10 Kasım 2016	Merida, Meksika	http://ict-mexico2016.org/
APAMT2016 - Asia Pacific Association of Medical Toxicology 15 th Scientific Congress	17-20 Kasım 2016	Ten Tock Sen, Singapur	http://www.apamt2016.com/

Dernek Üyeliği

Aşağıdaki belgeleri hazırlayıp, dernek genel sekreterliğine (vftd@vetfarmatoks.org.tr yada vetfarmatoks@gmail.com) elden, normal posta yada kurye yoluyla ulaştırınız.

- Dernek E-posta adresinden (www.vetfarmatoks.org.tr) “Üye Kayıt Formu”,
- BankaDekontu (Türkiye İş Bankası Dışkapı Şubesi, Şube Kodu: 4206, Hesap No: 0796832, IBAN: TR130006400000142060796832 no’lu Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği hesabına dernek sitesinde (www.vetfarmatoks.org.tr) belirtilen giriş ve yıllık aidatı),
- Nüfus cüzdanı fotokopisi,
- 2 adet vesikalık fotoğraf.

BÜLTEN Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği Yayın Organıdır.	Bülten Yayın Kurulu
Dernek üyelerine ücretsiz olarak gönderilir.	Doç.Dr. Levent ALTINTAŞ
Yıl: 2016 • Sayı: 14 • ISSN 1309-4769	Doç.Dr. Begüm Yurdakök DİKMEN
Sahibi: Prof.Dr. Ender YARSAN	Yrd.Doç.Dr. Hüsamettin EKİCİ
Yazı İşleri Müdürü: Doç.Dr. Levent ALTINTAŞ	Araş.Gör. Farah Gönül AYDIN
Dernek ve Yazışma Adresi: Atmaca Sokak No: 8/3 06110, Dışkapı- Ankara Tel. 0312-3112426 - Belgegeçer: 0312-3176073	Basım Tarihi ve Adet: 30 Temmuz 2016 • 500 adet Yerel süreli yayındır, 6 ayda bir yayınlanır.
Tasarım ve Baskı: Medisan Yayınevi Ltd.Şti. Tel. 0312-3110057 - 3110087 Çankırı Caddesi 45/ 347 Ulus - Ankara	Bültende yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.